

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 90
від 15 грудня 2021 року

Про проект Закону України “Про учасників Революції Гідності та сім’ї Героїв Небесної Сотні” (реєстр. № 4363 від 12.11.2020)

Розглянувши проект Закону України “Про учасників Революції Гідності та сім’ї Героїв Небесної Сотні” (реєстр. № 4363 від 12.11.2020), поданий н.д.Остапенком А.Д., Арсенюком О.О., Комітет зазначає, що головним Комітетом щодо розгляду цього законопроекту визначений Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Відповідно до п. 2 Пояснювальної записки законопроект вирішить цілу низку завдань, пов’язаних із відзначенням внеску осіб, які проявили громадянську мужність, патріотизм у відстоюванні конституційних засад демократії, прав і свобод людини під час масового громадського руху протесту. Також законопроект визначає перелік заходів, пов’язаних із соціальною підтримкою вищезазначених осіб, у тому числі забезпечення соціальної адаптації, здобуття освіти, підвищення кваліфікації (перекваліфікації) тощо. Зокрема, законопроектом передбачається впровадження компенсації вартості навчання в державних та приватних вищих навчальних закладах за відповідним рівнем професійної (професійно-технічної), фахової передвищої або вищої освіти; право на професійну орієнтацію та часткову оплату послуг з перекваліфікації або підвищення кваліфікації.

Законопроект був розглянутий на засіданні підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій 13 грудня 2021 року та було прийняте рішення рекомендувати повернути законопроект реєстр. № 4363 на доопрацювання. Під час прийняття рішення народні депутати – члени Комітету брали до уваги наступні експертні висновки.

1. **Міністерства освіти і науки України**, яке в межах компетенції підтримує ініціативи, запропоновані законопроектом, вважає, що його положення потребують суттєвого доопрацювання.

Зокрема, з метою приведення законопроекту у відповідність із Законом України “Про освіту” Міністерство освіти і науки України пропонує:

абзац перший пункту 8 частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

“8) компенсацію вартості навчання в закладах освіти України за інституційною та дуальною формами здобуття освіти в разі виконання вимог освітньої програми за кожним з наступних рівнів освіти: професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, кожного рівня вищої освіти, а також навчання за освітньою програмою післядипломної освіти.”;

абзац п'ятий пункту 8 частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

“Діти Героїв Небесної Сотні мають право скористатись компенсацією, передбаченою цим пунктом, у разі вступу на навчання до досягнення ними 23 років та впродовж нормативного строку підготовки за відповідною освітньою програмою”;

перше речення абзацу першого пункту 11 частини першої статті 6 викласти в такій редакції:

“11) оплату вартості послуг з формальної та неформальної освіти дорослих, які надаються підприємствами, установами, організаціями, закладами незалежно від форм власності та підпорядкування, на вибір особи”;

абзац перший пункту 7 частини першої статті 8 викласти в такій редакції:

“7) компенсацію вартості навчання в закладах освіти України за інституційною та дуальною формами здобуття освіти в разі виконання вимог освітньої програми за кожним з наступних рівнів освіти: професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, кожного рівня вищої освіти, а також навчання за освітньою програмою післядипломної освіти”;

абзац перший пункту 8 частини першої статті 8 викласти в такій редакції:

“8) державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти постраждалим учасникам Революції Гідності та їх дітям, які навчаються за інституційною та дуальною формами здобуття освіти у державних та комунальних закладах освіти”;

абзац перший пункту 4 частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

“4) компенсацію вартості навчання в закладах освіти України постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та їх дітям за кожним з наступних рівнів освіти: професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, кожного рівня вищої освіти, а також навчання за освітньою програмою післядипломної освіти”;

перше речення абзацу п'ятого пункту 4 частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

“Діти постраждалих учасників Революції Гідності з інвалідністю мають право скористатись компенсацією, передбаченою цим пунктом, у разі вступу на навчання до досягнення ними 23 років та впродовж нормативного строку підготовки за відповідною освітньою програмою”;

абзац перший пункту 5 частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

“5) державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти постраждалим учасникам Революції Гідності з інвалідністю та їх дітям, які навчаються за інституційною та дуальною формами здобуття освіти у державних та комунальних закладах освіти”;

у тексті законопроекту слова “навчального процесу” замінити словами “освітній процес” у відповідному відмінку, слова “загальноосвітні та дошкільні навчальні заклади” замінити словами “зклади загальної середньої та дошкільної освіти” у відповідному відмінку.

Також Міністерство освіти і науки України звертає увагу на те, що поняття та статус учасників Революції Гідності та Героїв Небесної Сотні, гарантії їх соціального статусу визначені у Законі України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”. Тому в разі прийняття цього законопроекту як Закону необхідні також зміни до зазначеного вище Закону.

З метою усунення різнотлумачень в актах законодавства потребує приведення у відповідність з іншими актами використання терміну “Діти постраждалих учасників Революції Гідності та Героїв Небесної сотні”, до прикладу, це стосується, зокрема, абзацу сьомого частини 1 статті 12 законопроекту “Діти постраждалих учасників Революції Гідності та Героїв Небесної Сотні мають право скористатись державною цільовою підтримкою, передбаченою цим пунктом, до досягнення ними 23 років та діє на термін визначеного навчального процесу”. Оскільки, відповідно до статті 1 Конвенції про права дитини, що ратифікована Постановою Верховної Ради УРСР від 27 лютого 1991 року № 789-ХІІ, дитиною є кожна людська істота до досягнення нею 18-річного віку, якщо законом, застосованим до даної особи, вона не досягла повноліття раніше. Відповідні положення знайшли свої продовження в Законі України “Про охорону дитинства”.

Міністерство освіти і науки України звертає увагу на необхідність виділення додаткового фінансового ресурсу з Державного бюджету України на реалізацію законопроекту.

2. Міністерства фінансів України, яке не підтримує законопроект. В експертному висновку Міністерства зазначено, що прийняття законопроекту потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету, реальні джерела покриття яких розробниками не визначені.

Законопроект не відповідає положенням Бюджетного кодексу України, а саме:

- частині першій статті 27, згідно з якою розробник до законопроекту має надати пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості;

- частині третій статті 27 щодо терміну набрання чинності поданим законопроектом;

- статтям 52, 53, згідно з якими зміни до Закону про Державний бюджет України можуть вноситися, зокрема, у разі перевиконання за підсумками трьох кварталів надходжень Державного бюджету України, врахованих у розписі Державного бюджету України на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

3. Міністерства соціальної політики України, яке підтримує законопроект із зауваженнями. У висновку зазначено, що реалізація законопроекту потребуватиме 86,2 млрд. грн. видатків із державного та місцевого бюджетів.

4. Міністерства оборони України, яке вважає за доцільне виключити з частини п'ятої статті 16 законопроекту слова "Збройних Сил України", оскільки військовослужбовці Збройних Сил України не залучалися до виконання обов'язків військової служби, пов'язаних із подіями Революції Гідності, та відповідно їм не встановлювалась інвалідність, що настала внаслідок поранень, каліцтва, контузії та інших ушкоджень здоров'я, отриманих під час зазначених подій.

5. Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, який підтримує законопроект реєстр. № 4363 із зауваженнями.

Враховуючи викладене, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України "Про учасників Революції Гідності та сім'ї Героїв Небесної Сотні" (реєстр. № 4363 від 12.11.2020), поданий н.д.Остапенком А.Д., Арсенюком О.О., за результатами розгляду у першому читанні повернути на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

2. Направити цей висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

Сергій Бабак